

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2015. gada 18.martā

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

247. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: A.Kronbergs, D.Baltiņa, V.Brūzis, J.Asaris, I.Purmale, J.Zilgalvis, J.Dambis, I.Tapiņa;
Konsultanti:
V.Cielava – jurists
U.Bratuškins – Rīgas Tehniskā universitāte
G.Princis – Rīgas pilsētas arhitekts
Projektu pārstāvji:
Dzintars Zilgalvis, Krišs Zilgalvis, Kaspars Avots – Projekts Ūdeņi stāsta, Daugava;
K.Kukaine – VKPAI vadītāja vietniece;
A.Kušķis – RDPAD;
I.Podžuka – VKPAI.

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: A.Rupenheite

Sēdi atklāj: 14.00

1.

Padomes 247.sēdes darba kārtība (pielikums nr. 1)

Padomes locekļiem nav iebildumu par sēdes darba kārtību. K.Kukaine aicina Padomi uzklaut informāciju par projektu Skolas ielā 2, kurš tika izskatīts VKPAI, ar konsultāciju par turpmāku projekta gaitu. Padomei piekrist jāautājumu izskatīt sēdes noslēgumā.

2.

Padomes 248.sēde

Padome nolemj 248.sēdi rīkot 2015.gada 8.aprīlī plkst. 14:00.

3.

Lēmuma pieņemšana par informatīvo ziņojumu „Rail Baltica dzelzceļa līnijas detalizētas tehniskās izpētes procesi un plānojamais Daugavas šķērsojums Rīgas centrālās stacijas un starptautiskās lidostas savienojuma nodrošināšanai.”

Ziņo: A.K informē par lēmumprojektu:

Padome uzskata, ka ir mērķtiecīgi Rail Baltic pasažieru plūsmu virzīt caur Rīgas Centrālo dzelzceļa staciju, līdz ar to panākot Centrālās dzelzceļa stacijas attīstību, veidojot to kā multimodālu transporta mezglu un daudzfunkcionālu centru, tādā veidā papildus iegūstot pozitīvu iespēju Rīgas vēsturiskā centra atsevišķu problēmu sakārtošanai un attīstībai, piemēram, likvidējot Rīgas vēsturisko centru pāršķeļošo uzbērums, nākotnē attīstītu daudzfunkcionālu transporta mezglu utml. Tas darāms uz izpētes pamata. Padome atbalsta ideju par kravu transporta plūsmas novirzīšanu ārpus Rīgas vēsturiskā centra. Padome atbalsta arī agrāk plānā iestrādāto ieceri jauno Daugavas šķērsojumu veidot aiz esošā Dzelzceļa tilta (upes augštecē, skatoties no tilta), tādā veidā neizmainot esošā Dzelzceļa tilta vizuālo ietekmi uz Vecrīgas areālu un mazinot jaunā tilta ietekmi uz Rīgas vēsturisko centru kopumā.

U.Bratuškina: svarīgi iekļaut ideju par to, lai Rail Baltic izveides rezultātā dzelzceļa uzbērums ir jānorok, un tā vietā tiek izvietotas nepieciešamās infrastruktūras.

Nepieciešams pievērst uzmanību Āgenskalna tunelim, kur nepieciešama nopietna izpēte par tuneļa apmēru.

J.Dambis: apjoma papildinājums jārisina uzbēruma apjomā.

Padome balso par lēmumu: Padome uzskata, ka ir mērķtiecīgi Rail Baltic pasažieru plūsmu virzīt caur Rīgas Centrālo dzelzceļa staciju, līdz ar to panākot Centrālās dzelzceļa stacijas attīstību, veidojot to kā multimodālu transporta mezglu un daudzfunkcionālu centru, tādā veidā papildus iegūstot pozitīvu iespēju Rīgas vēsturiskā centra atsevišķu problēmu sakārtošanai un attīstībai, piemēram, likvidējot Rīgas vēsturisko centru pāršķeļošo uzbērums un, veidojot papildus funkciju objektus likvidētā uzbērums zonā, nepaaugstinot apjoma augstumu virs esošā dzelzceļa uzbērums un esošo būvju apjoma līmeņa, nākotnē attīstītu daudzfunkcionālu transporta mezglu utml. Tas darāms uz izpētes pamata. Padome atbalsta ideju par kravu transporta plūsmas novirzīšanu ārpus Rīgas vēsturiskā centra. Padome atbalsta arī agrāk plānā iestrādāto ieceri jauno Daugavas šķērsojumu veidot aiz esošā Dzelzceļa tilta (upes augštecē, skatoties no tilta), tādā veidā neizmainot esošā Dzelzceļa tilta vizuālo ietekmi uz Vecrīgas areālu un mazinot jaunā tilta ietekmi uz Rīgas vēsturisko centru kopumā.

Padome ir iepazinusies un atbalsta risinājumu, kas neskar Āgenskalna vēsturisko centru, paredzot esošās dzelzceļa trases izmantošanu.

Par – 8 - A.Kronbergs, D.Baltiņa, V.Brūzis, J.Asaris, I.Purmale, J.Zilgalvis, J.Dambis, I.Tapiņa;

Pret – 0;

Atturas – 0.

Padomes lēmums: Padome uzskata, ka ir mērķtiecīgi Rail Baltic pasažieru plūsmu virzīt caur Rīgas Centrālo dzelzceļa staciju, līdz ar to panākot Centrālās dzelzceļa stacijas attīstību, veidojot to kā multimodālu transporta mezglu un daudzfunkcionālu centru, tādā veidā papildus iegūstot pozitīvu iespēju Rīgas vēsturiskā centra atsevišķu problēmu sakārtošanai un attīstībai, piemēram, likvidējot Rīgas vēsturisko centru pāršķeļošo uzbērums un, veidojot papildus funkciju objektus likvidētā uzbērums zonā, nepaaugstinot apjoma augstumu virs esošā dzelzceļa uzbērums un esošo būvju apjoma līmeņa, nākotnē attīstītu daudzfunkcionālu transporta mezglu utml. Tas darāms uz izpētes pamata. Padome atbalsta ideju par kravu transporta plūsmas novirzīšanu ārpus Rīgas vēsturiskā centra. Padome atbalsta arī agrāk plānā iestrādāto ieceri jauno Daugavas šķērsojumu veidot aiz esošā Dzelzceļa tilta (upes augštecē, skatoties no tilta), tādā veidā neizmainot esošā Dzelzceļa tilta vizuālo ietekmi uz Vecrīgas areālu un mazinot jaunā tilta ietekmi uz Rīgas vēsturisko centru kopumā.

Padome ir iepazinusies un atbalsta risinājumu, kas neskar Āgenskalna vēsturisko centru, paredzot esošās dzelzceļa trases izmantošanu.

4.

Laikmetīgās mākslas projekta ŪDENĪ STĀSTA – DAUGAVA mākslas objektu izvietojanas projekts Rīgas pilsētvidē, uz bijušā Dzelzs tilta balstiem Daugavā un informatīvo stendu izvietojanu krastmalas promenādē un uz Akmens tilta. Iesniedzējs: sabiedriskā organizācija "Noass"

Ziņo: K.Zilgalvis sniedz vizuālu prezentāciju par projektu.

Objektu paredzēts uzstādīt 2015.gada 15.maijā līdz 15.jūnijam, un tas darbosies līdz sala sezonai. Sākotnēji tiks uzstādītas ierīces testa režīmā, pakāpeniski papildinot objekta izvietojumu.

Objekta izstrādē ir cieša sadarbība gan ar Latvijas Universitāti, gan Rīgas Tehnisko universitāti tehnoloģiskā risinājuma izveidē, tajā skaitā materiālu izvēlē.

Padome izsakās par jautājumu:

J.Dambis: uzskatu, ka no kultūras mantojuma saglabāšanas misijas viedokļa skatoties, nav iebildumu par šādu projektu, tas neietekmēs Rīgas vēsturiskā centra uztveri vai ietekmēs minimāli. Uzskatu, ka risinājums ir atbalstāms.

V.Brūzis vērš uzmanību, ka projekts jāaskaņo ar upju navigācijas dienestu, īpaši akcentējot izvēlēto krāsu toni.

Padome ir iepazinusies ar priekšlikumu un atbalsta tā virzību tālākai realizācijai.

5.

Izmaiņu iecere agrāk akceptētajā projektā objektam „Ēkas rekonstrukcija viesnīcas izbūvei Kaļķu ielā 20”; iesniedzējs: SIA „Būvuzraudzības un vadības birojs”

Ziņo: V.Brūzis informē par projektu – izmaiņas nav paredzētas, jo ir rasts risinājums, kas neparedz plānotās izmaiņas, līdz ar to jautājums nav skatāms darba kārtībā.

6.

Zemes vienību Artilērijas ielā 40 robežu pārkārtošanas projekts; iesniedzējs: Rīgas pilsētas Būvvalde

---

Ziņo: V.Brūzis informē par robežu pārkārtošanas priekšlikumu.

Padome izsakās par jautājumu:

Padomes locekļi diskutē par servitūta jautājumu, kas attiecas uz zemes robežu pārkārtošanu, kas pēc būtības sakārto situāciju teritorijā.

Padome balso par lēmumu: Atbalstīt iesniegto zemes vienību pārkārtošanas Artilērijas ielā 40 priekšlikumu, kas ir pēc būtības tuvāks vēsturiskajam dalījumam.

Par – 8 - A.Kronbergs, D.Baltiņa, V.Brūzis, J.Asaris, I.Purmale, J.Zilgalvis, J.Dambis, I.Tapiņa;

Pret – 0;

Atturas – 0.

Padomes lēmums: Atbalstīt iesniegto zemes vienību pārkārtošanas Artilērijas ielā 40 priekšlikumu, kas ir pēc būtības tuvāks vēsturiskajam dalījumam.

7.

Arhitektūras un būvkonstrukcijas mets daudzstāvu nama rekonstrukcijai Tērbatas ielā 28; iesniedzējs: SIA „DEPO projekts”

Ziņo: Projekta pārstāve informē par risinājumu. Ēku paredzēts atjaunot, galvenais jautājums ir par jaunas jumta terases izbūvi.

Padome izsakās par jautājumu:

J.Asaris uzdod jautājumu par 1.stāva risinājumu un aicina to sakārtot.

D.Baltiņa: atzinīgi vērtējama vēlme saglabāt oriģinālās detaļas ēkai, bet attiecībā par jumta risinājumu, tas jau ir izmainīts un nepieciešams domāt par tā izlabošanu, nevis vēl vairāk sabojāt. Neatbalstu asimetriskas jumta terases izveidi, vel jo vairāk saglabātās gaismas šahtas izjaukšanu. Uzskatu, ka jau esošie jumta logi ir nepieņemami.

I.Tapiņa: uzskatu, ka pārliecinošs arguments jumta risinājumā ir iespēja iepazīt pilsētas jumtu ainavu. Uzsverot jumta ainavu kā nozīmīgu pilsētas daļu, tad nepieciešams to arī eksponēt. Uzskatu, ka risinājums ir ļoti saudzīgs un korekts, lai netraucētu pašas ēkas jumtam.

U.Bratuškins: atbalstu iespēju baudīt pilsētas jumta ainavu un uzskatu, ka ir iespējams realizēt risinājumu, kurā, izejot uz jumta, tiek sasniegta augstuma atzīme, kas ir nedaudz pāri jumta korei. Kāpņu telpas tradicionālie pārsegumi ir liela Rīgas vēsturiskā centra vērtība, bet ir vietas, kur tās var tikt attīstītas. Jautājums par margu elementiem, kurus nepieciešams pārdomāt, lai būtu labs risinājums, kas ierakstās jumta ainavā.

V.Cielava norāda uz Ministru kabineta noteikumu Nr.127 normu par pieļaujamajām izmaiņām vēsturisko jumtu formā.

Pastāv precedenta tiesības, kad ir atteiktas izmaiņas līdzīgos gadījumos.

V.Brūzis: jautājumā par jumta formas maiņu – jumts netiek mainīts, bet tiek izvietota iekārta. Tiek pārveidota virsgaisma.

J.Asaris: piekritu par jumtu U.Bratuškinam, aicinu arhitektei strādāt pie pirmā stāva sakārtošanas attiecībā par dalījumu, logiem un durvīm.

G.Princis: uzskatu, ka ir iespējams atrast kompromisa risinājumu. Risinājumā netiek mainīta jumta forma, bet izvietota iekārta. No pilsētas arhitekta biroja ir uzskatāmi redzams sliktākais jumta izbūves piemērs - Galerija Rīga, kas ir lielākais zaudējums jumtu ainavā.

J.Zilgalvis: piekritu U.Bratuškina viedoklim. Risinātā terase paredzēta ļoti maza un atgriezeniska. Atbalstu risinājumu.

A.Kronbergs: uzskatu, ka katrs gadījums ir jāizvērtē atsevišķi un ir gadījumi, kad iespējams izbūvēt jumta terasi, kas respektē apkārtējo ainavu. Nepieciešams nopietns izvērtēšanas process. Iesniegtais priekšlikums ir maz ietekmējošs apkārtējā jumtu ainavā. Apkārt ir citi negatīvāki risinājumi. Pozitīvi vērtēju kopējo koncepciju ēkas atjaunošanā un saglabāšanā.

I.Purmale: iesniegtais risinājums ir atbalstāms, detalizētāk jāizskata margu risinājums, iespējams, veidojot ažūrāk. Kopumā konstrukcija izskatās viegla. Izejas mezglam nepieciešams piemeklēt dizainiski veiksmīgāku risinājumu, kas nenojauktu stiklotas izbūves konfigurāciju, kāda tā ir bijusi.

8.

**Rīgas pilsētas pašvaldības īpašumā esošo zemesgabalu Mēness ielā 8 ar kadastra apzīmējumiem
0100 026 0119, 0100 026 3010, 0100 026 2032, 0100 026 2029 apvienošana;
Iesniedzējs: Rīgas domes Īpašuma departaments**

Ziņo: V.Brūzis informē par priekšlikumu – zemes vienības gar Mēness ielu ir bijuši vēsturiski, šobrīd situācija ir mainījusies. Uz diviem zemes gabaliem atrodas skola. Priekšlikums zemes gabalu apvienošanai var tikt atbalstīts, pamatojoties uz Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības likuma 5.panta 3.daļu: „Rīgas vēsturiskajā centrā un tā aizsardzības zonā saglabājamo kultūrvēsturisko vērtību pārveidošana pieļaujama, ja nepieciešamā pārveidojuma veikšana ir vienīgais veids, kā nodrošināt pilsētas attīstību, un ja pārveidojuma rezultātā nepazeminās Rīgas vēsturiskā centra un atā aizsardzības zonas kultūrvēsturiskā vērtība.”

Padome izsakās par jautājumu:

J.Dambis: Nepieciešams iesniegt precīzu dokumentāciju, kas pamato zemes gabalu apvienošanu.

Padome balso par lēmumu: Padome atbalsta konceptuāli zemes gabalu apvienošanu Mēness ielā 8, ar nosacījumu, ka tiek sakārtota dokumentācija par pamatojumu. VKPAI kontrolēt dokumentu noformēšanu un iesniegšanu noteiktajā kārtībā.

Par – 8 - A.Kronbergs, D.Baltiņa, V.Brūzis, J.Asaris, I.Purmale, J.Zilgalvis, J.Dambis, I.Tapiņa;

Pret – 0;

Atturas – 0.

Padomes lēmums: Padome atbalsta konceptuāli zemes gabalu apvienošanu Mēness ielā 8, ar nosacījumu, ka tiek sakārtota dokumentācija par pamatojumu. VKPAI kontrolēt dokumentu noformēšanu un iesniegšanu noteiktajā kārtībā.

9.

Informatīvs jautājums par projektu Skolas ielā 2 – arhitektūras ideju konkursa nolikums;

Ziņo: K.Kukaine

Ziņo: K.Kukaine informē par jautājumu, kuru plānots iesniegt izskatīšanai nākamajā sēdē - ēka Skolas ielā 2. Iesniegta konkursa programma, kas paredz jaunbūvi ēkas, kas ir ar nelielu kultūrvēsturisko vērtību, vietā. Galvenais izskatāmais jautājums par to, vai iespējams veidot apbūvi esošajā struktūrā. Ja ēka tiek nojaukta, tās vietā iespējams būvēt augstu apbūvi.

Padome konstatē, ka minētā jautājuma izvērtēšanai, nepieciešama ielas ainavas analīze, kas apliecina paredzētā būvprojekta pamatojumu.

J.Zilgalvis informē, ka iesniegtajā konkursa nolikumā ir paredzēta apkārtējās situācijas izvērtēšana.

G.Princis: uzskatu, ka konkursa nolikumos jāiegulda vairāk darba un pilsēt būvnieciskās struktūras vērtējums nav jāatstāj tikai uz autora atbildību. Jau nolikuma sagatavošanas stadijā ir jāanalizē pilsēt būvnieciskā situācija. Līdz ar to būtu iespējams definēt jau precīzākas vadlīnijas konkursa pretendentiem. No resursu viedokļa tas attaisnojas tā, ka autoram nav jāveic šis darbs.

Padome vienojas, ka VKPAI izskatīs jautājumu komisijā un lems par jautājuma virzīšanu padomē. Padome aicina iesniedzējam ierosināt veikt pilsēt būvnieciskās struktūras analīzi.

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

J.Asaris

D.Baltiņa

V.Brūzis

J.Dambis

I.Purmale

I.Tapiņa

J.Zilgalvis

Sēdi protokolēja:

A.Rupenheite